

TARİH: 23. Mayıs 1986 Cuma

"TKP'NİN SESİ RADYOSU"NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI:

Haberler:

Yazan: A.İ.V.Y **Spikerler:** Den. ve Şerf.

1. H.Kutlu yoldaş, Ürdün KP'ne ve öteki ilerici güçlere yönelik tutuk-
2. lamaları ve baskıları protesto etti
- Yavuztürk Brüksel'deki NATO toplantısına katıldı
3. Limni Adasının NATO savaş planlarına dahil edilmesi, tepkilerle
4. karşılanıyor
5. ABD'den 38 silah tekeli temsilcisi ve İngiltere'nin Savunma işleri
- ile görevli devlet bakanı ile Türkiye arasında silah sanayii konu-
6. sundaki görüşmeler sürüyor
7. B.Meral, sendikal hak ve özgürlüklerle demokrasinin birbirinden ayrı
8. rılmaz bir bütün oluşturduğunu söyledi
- Arif Tunceli'nin bir haberine göre, Konya'da kalem fabrikasında
9. çalışan 110 işçi gerekçesiz olarak işten çıkartıldı
10. Fransa TİB, Türkiye'de 1 Mayıs'a konan yasağın kaldırılmasını
11. istedi
- Bartınlılar, filitre takılmayan Çimento fabrikası nedeniyle Özalı
12. ve Belediyeyi protesto yürüyüşü yapma kararı aldılar
13. Tütünde devlet tekeli kaldırılan, tütün ve sigara piyasasını yerli
14. yabancı tekellere terkeden yasa tasarısı, Plan ve Bütçe Komisyonunda
- kabul edildi
15. ABD Nevada çölünde atom denemesi yaptı
- Uluslararası Nükleer Enerji Kurumu'nun Viyana'daki toplantısında
- atom santrallerinde güvenlik konusunda ulus. işbirliği

GÜNÜN YORUMU:

Yazan: Tah. **Spiker:** Nec.

Başlığı: Eskişehir mitingi yaklaşıyor

Konusu:

Y A Z I L A R:

Yazan: Ç.

Spiker: Den. ve Şerf.

1. Halkın Kürsüsü programını

HABERLER

- ① --- Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri yoldaş Haydar Kutlu/ Ürdün'de Komünist Partisi'ne ve öteki ilerici güçlere yönelik tutuklamaları ve baskıları protesto etti.
- Haydar Kutlu/ Ürdün Kralı Hüseyin'e gönderdiği protesto telgrafında, Ürdün Komünist Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri Faik Vahad ^{rat} ~~in~~ ve dört parti yöneticisinin tutuklanmasından ve Ürdün'de ilerici güçlere karşı baskıların artmasından derin endişe duyduğunu belirtiyor. Haydar Kutlu yoldaş telgrafında devamla şöyle diyor: "Suriye'ye karşı ABD ve İsrail tehditlerinin yoğunlaştığı, Lübnan'da İsrail işgalcilerinin her gün yeni yeni cinayetler işledikleri, Filistin Arap halkına karşı yeni komploların hazırlandığı bir ortamda Ürdün'de ilerici güçlere yönelik bu tutuklama ve baskı-

H. Katlı yoldaşın

lar bölgemizdeki tehlikeleri daha da artırıyor." Telgraf, tutuklu-
ların derhal salıverilmesi ve Ürdün'ü emperyalizm ve siyonizm kar-
şısında zayıf düşüren ilerici güçlere yönelik baskıların derhal
durdurulması talebiyle sona eriyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

-----Evren-Özal yönetiminin savunma bakanı Yavuztürkün de katıldığı NATO toplantılarında, silahlanma yarışının tırmandırılması yolunda toplanan yeni adım atma anlamına gelen kararlar alındı. (Brükseldeki NATO Askeri Planlama Komitesi Amerikanın Avrupaya yerleştirilmesi öngörülen iki bölümlü yeni tür kimyasal silah üretme programını genel olarak onayladı. Norveç, Danimarka, Hollanda, Lüksemburg, İzlanda ve Yunanistan olmak üzere 6 NATO ülkesi, karara karşı olduklarını ya da çekinceleri bulunduğunu bildirdiler. Yunanistan, Norveç ve Danimarka ayrıca, NATO'nun uzay silahlarıyla atom silahları konusundaki tutumunu tesvip etmediklerini belirterek, bu konulardaki kararlara katılmadılar.

"Öte yandan NATO'ya toplanan"

tılarının Askeri Komite bölümüne katılan Genelkurmay başkanı Neçdet Üruğ, NATO tarafından kabul edilen yeni tip kimyasal silahların üretilmesine Türkiye'nin de kabul oyu vermesi hakkında ~~çok tehlikeli~~ ve yeni tip çift bölümlü kimyasal silahların Türkiye'ye yerleştirilip yerleştirilmeyeceği konusunda da açıklama yapmaktan kaçındı.

Bilindiği ~~ki~~ 1985 yılının Eylül ayında bir açıklama yapan Sovyetler Birliği Savunma Bakanlığı uzmanlarından general Kuntseviç, İngiltere, İtalya ve Federal Almanya'nın yanı sıra Türkiye'ye de yeni tip kimyasal silahların yerleştirileceğini açıklamış ve bunun ~~çok tehlikeli~~ çok tehlikeli bir girişim olduğunu belirtmişti. Sovyet generali Kuntseviç, çift bölümlü yeni tip kimyasal silahın Batı Avrupa'ya yerleştirilmesinin, ABD'nin bir savaş durumunda tehlikeyi Avrupa'ya aktarmayı amaçladığını da vurgulamıştı.

~~----- NATO Sonbahar toplantılarında ABD'nin yeni tip kimyasal silahlar üretil-~~
~~mesini dayatması ve Limni adasının NATO savaş planlarına dahil edilmesi, tepkiler-~~
~~le karşılanıyor.~~ *Bilindiği gibi* NATO başkomutanı Amerikalı general Rocirs'a dayatması sonucu
~~Yunanistan'ın Limni adasının NATO savaş planlarına dahil edilmesi üzerine~~ *"Delta-Enşin" adını taşıyan savaş planına dahil etmişti.*
Başbakan / Özal'a bir soru önergesi veren SHP milletvekili Fikri Sağlar, NATO'nun Lozan
 Anlaşmasını tanıyıp tanımadığını sordu. Fikri Sağlar'ın soru önergesinde,
 Libya'ya saldırıyı planlayan Rocirs'a rağmen NATO'nun bir savunma örgütü olup
 olmadığı, ~~_____ sorusu yöneltildi.~~ ABD'nin Limni adasını hangi yasal dayana-
 ğa göre savaş planlarına aldığı ~~soran~~ *sorular* Sağlar, bu durum karşısında hükümetin
 ne yapacağını ~~sordu.~~ / SHP Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyesi, eski Milli Birlik
 Komitesi üyelerinden Kamil Karavelioğlu da, "Lozan anlaşmasının delindiğini ve
 hükümet ⁱⁿ acz içinde olduğunu söyledi. Kamil Karavelioğlu, gafletin devam ettiğini
 ni ve Türkiye'nin zavallı ellerde olduğunu belirtti. ~~Öte yandan NATO toplan-~~

5. ----- ABD'den 38 silah tekeli temsilcisi ^{ve} ^{tere'nin savunma işleriyle} ~~ile İngiliz ve Fransız Savunma~~
~~görevli devlet bakanı ile Türkiye arasında~~
bakanlarının silah sanayii konusundaki görüşmeleri sürüyor. İngiltere'nin savun-
ma işleriyle görevli devlet bakanı, ~~Normin Lemin~~ Normin Lemin, Ankara'daki görüşmeleri
sırasında / ^{Türkiye'nin} işgücü açısından cazip bir ülke olduğunu ve İngiliz firmalarının
bundan yararlanmak istediğini söyledi. Türk hükümetinin silah sanayii alanında
uygun ortam yaratmak için gerekli önlemleri aldığını belirten İngiliz bakan
silah sanayii konusunda, Türkiye ^{de büyük} potansiyel bulunduğunu söyledi. Silah sanayii
konusunda İngiliz bakana açıklamalarda bulunan Sanayi ve Ticaret Bakanı Aral da,
ordunun modernizasyonunun, diğer ülkelerle ilişkiler açısından da önemli olduğunu
söyledi. Öte yandan dünyanın en büyük silah tekellerinin temsilcilerinin bulun-
duğu 38 kişilik Amerikan işadamları temsilcileri İzmir'de incelemelerini sürdü-
rüyorlar. Ege Sanayi ve Ticaret odasını ziyaret eden Amerikalı silah tüccarları,
Savunma sanayii fonunun kendileri için önemli imkanlar sağlayabileceğini vurgula-

dılar. / Daha önce Ankara'da görüşmelerde bulunan Amerikalı silah tüccarlarına
hatırlatılmış ve Amerikalı işadamlar
1.5 milyar dolarlık bir fon oluşturulduğu
rı da bunun çok cömert bir rakkam olduğunu belirtmişlerdi. Bu arada yine silah
ticareti konusunda : Fransa Savunma bakanının da
geleceği ve savaş
23 Mayıs günü Türkiye'ye (başta Miraj/uçakları olmak üzere
silah sanayiinde işbirliği olanakları konusunda görüşmeler
yapacağı bildiriyor.

2 --- Türk-İş'e bağlı Yol-İş Sendikası Genel Başkanı Bayram Meral, sendikal hak ve özgürlüklerle demokrasinin, birbirinden ayrılmaz bir bütün oluşturduğunu söyledi. İş ~~kamusal~~ yasasının kabulünün 50. yılı nedeniyle düzenlenen toplantıda konuşan Yol-İş Genel Başkanı, ~~bu~~ ilk çıkartılan iş ~~kamusal~~ yasasında bir çok eksik bulunduğunu , bu eksikliklerin daha sonra çıkartılan yasalarla da giderilmediğini söyledi. Bayram Meral konuşmasında ~~bu~~ 1982 Anayasasına ~~dayanılarak~~ dayanılarak çıkartılan ~~yasa~~ çalışma yaşamıyla ilgili yasaları eleştirerek, sendikal hak ve özgürlüklerin demokrasiyle birbirinden ayrılmaz bir bütün oluşturduğuna dikkati çekti.

--- ~~Konya~~ Yurt çapında işten çıkarmalar sürerken, Konya'da da 110 işçi gerekçesiz olarak sokağa atıldı. Gönüllü muhabirimiz Arif Tunceli'nin haberine göre, bir kalem fabrikasında çalışan 110 işçi gerekçesiz olarak işten çıkartıldı. ~~İşçilerin gerekçeli~~ ~~taahhüt hakları~~ ~~ihmal edildiği~~ işten atılanların yeni işe girmelerinin olanaksız olduğu, tazminat ~~ihmal hakları~~ haklarını da alamayan işçilerin zor durumda kaldığı bildiriliyor.

7 --- Fransa'da çalışan Türkiyeli göçmen işçilerin iş, ekmek ve eşit hakları için yıllardır mücadele yürüten Fransa Türkiyeli İşçiler Birliği, Türkiye'de 1 Mayıs'a konan yasağın kaldırılmasını istedi. Fransa Türkiyeli İşçiler Birliği Genel başkanı Kasım Yeşilgül ~~imzası~~ imzasıyla Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz'a gönderilen mektupta, "~~yaklaşan Türk-İş kongresinde~~ Türk-İş kongresinin yaklaş- tığına dikkat çekildi, ve "kongrenizde 1 Mayıs yasağının kaldırılması yönünde bir karar almanızı, göçmen işçilerimizin bir arzusu olarak iletiyoruz" denildi.

--- Bartınlılar, halkın sağılığını ciddi biçimde tehdit eden ve
 göz verilmesine rağmen ^{filtrasyon katılmayan} kapatılmayan Çimento fabrikası nedeniyle
 Özal ~~ANAP Bartın~~ hükümetini ve belediyeyi protesto yürüyüşü yapma
 kararı aldılar. ^{Gönüllü muhabirimiz Berivan İncoğlu'nun habesine göre,} Bartınlı üretici köylüler, tarladaki ürünlerinin
 çimento tozu altında kaldığını, bu nedenle büyük zarara uğradıkları
 rını belirtirken, Bartın'lı hekimler de çimento tozunun ~~Bartın~~
 halkın, özellikle de küçük çocukların sağılığını ciddi biçimde
 tehlikeye zoktuğuna işaret ediyorlar. Genel Seçimler öncesi
 büyük vaatlerde bulunan ANAP Milletvekili Pertev Aşçıoğlu'nun
 ve belediyenin ~~şirket~~ kişisel çıkarları nedeniyle sözlerinde
^{Bartınlılar} ~~dürmadıklarını~~ belirten ~~Bartın halkı~~
 protesto yürüyüşüne yürekten ~~katkı sağlayacakları~~ katılacak-
 larını açıklıyorlar.

Öte yandan Bartın Ziraat Odası genel kurulu , üreticilerin Özal hükümetini protesto toplantısına dönüştü. Genel Kurulda konuşan köylüler, hükümetin tarımı yıkım ~~politikası~~ politikasına tepkilerini dile getirerek, " yeter artık, zamlar yüzünden gübre alamaz hale geldik. Traktörle tarla sürmek tarihe karıştı, karasabana döndük. dediler. Köylüler, yeni seçilecek yönetim kurulundan, sorunlarını, düşüncelerini, isteklerini Ankara'ya bildirmekte görevlendirdiler. Yapılan seçimlerde Bartın Ziraat Odası meclis başkanlığına Necdet Sarı, Yönetim Kurulu başkanlığına da Rüştü Kahraman seçildi.

2 --- Tütünde devlet tekeline kaldırılan, ~~ve~~ tütün ve sigara piyasasına yerli-yabancı tekellere terkeden yasa tasarısı, Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edildi. Tasarıya göre, yerli ve yabancı tekeller tütün ve sigara üretebilecek ve satabilecekler.

Hatırlanacağı üzere, SHP Genel Başkanı Aydın Güven Gürkan bu yasa tasarısını, tütün tekellerine verilecek imtiyaz olarak nitelendirmiş ve bununla birlikte yabancılara mülk satışı, ^{ma ul} KİT'lerin özelleştirilmesine ilişkin tasarıların oldu-bittiye getirilerek, alelacele yasalaştırılmaları halinde, bunları meşru saymayacaklarını açıklamıştı.

----Geçen yılın 6 Ağustos tarihinden bu yana bütün atom denemelerini tek taraflı olarak dondurmuş olan Sovyetler Birliğinin, bu kararın süresini 6 Ağustos 1986'ye dek uzatmasının hemen ardından, Amerika Birleşik Devletlerinin Nevada çölünde yeni bir atom denemesi daha yapması, kamuoyunda kınanıyor. Vaşington, San Fransisko ve öteki büyük kentlerde barış hareketi temsilcileri, düzenledikleri gösteri ve basın toplantılarında Regın yönetiminin bütün atom denemelerinin yasaklanması için zirve görüşmesi öneren Sovyet lideri Gorbaçova olumsuz yanıt vermesini ve yılın 4. nükleer silah denemesini yapmasını sert bir dille kınadılar. Sovyet "Pravda" gazetesi, konuyla ilgili bir yorumunda, Birleşik Amerikanın bu tutumunun müttefikleri arasında bile yalıtılmasına ve bugünkü Amerikan yönetiminin izlediği politikanın yarattığı tehlikelerin daha iyi anlaşılmasına yolaçacağını kaydetti. Amerikanın bundan yaklaşık 40 yıl önce ilk atom bombasını atarak yüzbinlerce

insanın ölmesine ya da sakat kalmasına yolaçtığı Hiroşima ve Nagazaki kentlerinin belediye başkanları Amerikan devlet başkanı Regina birer mesaj göndererek,yeni atom denemesini protesto ettiler.Batı Berlinde,İG Metal sendikasının toplantısında 165 temsilci,Regina bir telgraf göndererek,atom denemelerinin hemen durdurulmasını ve nükleer denemelerin tamamen yasaklanması için Sovyet önerilerine olumlu yanıt verilmesini istediler.İngiltere barış hareketi temsilcileri de Londrada düzenlenen bir basın toplantısında,Sovyetler Birliği neredeyse 10 aydır tek atom denemesi yapmazken,bu dönemde Amerikanın 11. atom denemesini yapmasını kınadılar,bütün atom denemelerinin yasaklanmasını istediler.

2

-----Uluslararası Nükleer Enerji Kurumunun Viyanadaki toplantısında atom santrallerinde güvenlik konusunda uluslararası işbirliğini etkinleştirmenin zorunluluğu vurgulandı. Örgütün yönetim kurulunda söz alan ülkelerin çoğu, Sovyet lideri Gorbacov'un bu konuda Viyanada bir dünya konferansı yapılması önerisinin önemini belirttiler. Uluslararası Nükleer Enerji Kurumu genel müdürü Bliks, toplantı çerçevesinde yapılan basın toplantısında, atom santrallerinde kaza durumunda uluslararası işbirliği ve yardımlaşmanın koordine edilmesi için özel uzmanlar komisyonları kurulmasının kararlaştırıldığını ve bunların daha sonra bu konuda uluslararası bir anlaşma sağlamanın olanaklarını araştıracaklarını açıkladı. Sovyet temsilcisi de, bu kararın, Sovyetler Birliğinin önerileriyle uyum içinde olduğunu vurguladı.

-----Batı Avrupa ve Latin Amerika ülkelerinden milletvekilleriyle Şilideki muhalefet güçlerinin temsilcileri,Santayagodaki üç günlük toplantıları sonucunda yayınladıkları ortak bildiride,Şilide demokratik hakların yeniden sağlanmasını ve özgür genel seçimlerin yapılmasını istediler.12 ülkeden 70 parlamenter ile Şilili 120 eski parlamenterin ortak açıklamasında,sıkıyönetimin hemen kaldırılması ve işkencelerle politik kovuşturmalara hemen son verilmesi istendi.Açıklamada ayrıca,faşist Pinoşet rejiminin gizli polisince uygulanan teröre son verilmesi,evlerinden alıp götürülen ve daha sonra kayıp denilen kişilerin akibeti hakkında açıklama yapılması istendi ve sefalet içinde yaşayan milyonlarca Şililinin acil sorunların/bugünkü diktatörlük rejimince çözüm bulunmasının olanaksız olduğu kaydedildi.12 ülkenin parlamenterleri,Santayagodaki toplantılarında Şilide demok-rasiye geçilmesi için savaşımı desteklemek üzere daimi komitelerin

kurulmasını kararlaştırdılar./

Öte yandan,Şili Hristiyan Demokrat Gençlik Örgütü başkanı Palma, Santyagoda bir mahkeme tarafından 541/gün hapis cezasına çarptırıldı. Mahkeme,Palma'nın basın açıklamalarında "İç güvenlik"yasası adındaki terör yasasına ters düşen çağrılarda bulunduğunu ileri sürdü.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA YAKET

2

-----Lübnanda yeniden patlak veren ve yaklaşık 15 saat süren çatışmalarda 22 kişinin öldüğü ve 86 kişinin de yaralandığı bildiriliyor. Beyrut Radyosunun haberine göre,ölü ve yaralıların ezici çoğunluğunu siviller oluşturuyor.Çarşamba günü Beyrutun Doğusunu batı kesiminden ayıran yeşil hat boyunca başlayan çatışmalar hızla kentin öteki semtlerine de sıçramış ve bu nedenle,hristiyanlarla sünnilerin dini liderleri arasında Perşembe günü yapılması planlanan görüşmeler,belirsiz bir süre için ertelenmiş bulunuyor.

Arjantin hükümeti ise,yaptığı açıklamada,Güney Afrika ile diplomatik ilişkilerini kesti.Tunus cumhurbaşkanı Habib Burgiba da,Zimbabve, Zambiya ve Botswana devlet başkanlarına birer mesaj göndererek,Güney Afrikanın komşularına saldırılarını,son derece tehlikeli devlet terörizmi olarak niteledi.Burgiba,Pretorya rejimine karşı hemen etkin yaptırımlar uygulanmasını da istedi.Sosyalist Enternasyonalin Londra'daki merkezinde yapılan bir açıklamada Botha rejiminin komşularına saldırıları sert bir dille eleştirildi ve şöyle denildi:"Bu barbarlık örneği,Güney Afrika rejiminin kendi iç sorunları ve bölge sorunlarına barışçı çözüm aramak değil,askeri güce başvurup devlet terörizmiyle çözme gibi tehlikeli bir yola gitmektedir".Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti hükümetinin açıklamasında ise,Botha rejiminin saldırıları bütün Afrika halkları ve dünya barışı için ciddi bir tehlinin işaretleri olarak nitelendirildi.

-----Güney Afrikadaki ırkçı rejimin silahlı kuvvetleri,Bostvana,Zambiya ve Zimbabveye karşı gerçekleştirilen saldırıdan hemen sonra, Angolaya karşı da kapsamlı bir saldırı operasyonuna girişti.Güney Afrika silahlı kuvvetlerinden 6 tabur,Angola topraklarına 100 kilometre kadar dalarak birçok köy ve kasabada ağır cinayetler işledi. Angola Haber Ajansı Güney Afrikadaki Botha rejiminin komşu ülkelere karşı barbarca saldırılarıyla,bölge devletlerini Güney Afrika ve Namibiya halklarının özgürlük savaşımını desteklemekten vazgeçmeye zorlamak,yeni sömürgeci ilkeleri dayatmak istediğini kaydetti.

-----Pretoryadaki ırkçı rejimin komşularına karşı kapsamlı saldırıları,dünya çapında sert protestolara yolaçıyor.Arap Birliği üyesi ülkeler adına Senegal BM daimi temsilcisi,Güvenlik Konseyinin olayı görüşüp gerekli önlemleri almak üzere olağanüstü toplanmasını istedi.

-----Güney Afrikanın komşularına saldırıları, Birleşik Amerikada da tepkilere yolaçıyor. Bir grup senatör ve milletvekili, Regin yönetiminin Güney Afrikayı her bakımdan destekleme politikasına karşı çıkarak, bu ırkçı rejime karşı kesin önlemler alınmasını istedi. Aralarında senatör Edvard Kenedinin ve Temsilciler Meclisi üyesi Vilyam Grey'in de bulunduğu Amerikan parlamenterler, Vaşingtonda düzenledikleri basın toplantısında, Birleşik Amerikanın Güney Afrikaya karşı ekonomik yaptırım uygulaması için bir yasa tasarısı sunacaklarını ve bu tasarıyı şimdiye kadar 40 milletvekilinin desteklediğini açıkladılar.

— | —

ESKİŞEHİR MİTINGİ YAKINLAŞIYOR

Türk-iş'in 22 Haziran günü Eskişehir'de mitingi var. ^{Bu miting,} Evren-Özal ⁱⁿ diktatörlüğünün soygunundan, zulmünden illallah deyen herkes ⁱⁿ işçilerin, tüm halkımız ⁱⁿ hoşnutsuzluklarını ⁿ isteklerini ⁿ ~~xxxxxxxxxx~~ dile getirildiği bir eylem ~~xxxxxxxxxx~~ olabilir ve olmalıdır. Bu miting, hangi görüşten olursa olsun, hakkı yenen, ezilen ve demokrasi isteyen herkesin katılımıyla güçlenecektir.

Evren-Özal diktatörlüğü, işçileri asgari ücretin altında çalışmaya zorlarken, sözleşmeli personel uygulaması ile işçileri silahsız bırakırken işçiler arasında politik görüş, milliyet, mezhep farkı gözetmedi. Evren-Özal diktatörlüğü kıdem tazminatlarını yok ederken, emeklilik yaşını yükseltirken, sendikal hakları teker teker ~~xxx~~ budar-

Hem de, Eskişehir mitingi gibi işçi eylemlerine gittikçe daha çok,
yeni yeni işçinin katılması için o kadar çok sebep var ki, işçilerin
yaşam koşulları öylesine başasağı gidiyor ki! Bu yıl 690 bin işçinin
toplu sözleşmesi yapılacak, ve Evren-Özal diktatörlüğü/toplu pazarlık,
1 bir kere daha budamak için elinden
toplu sözleşme ve grev hakkında ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~
geleni yapıyor.
~~xxxxxxx~~

İşçiler ve tüm halkımız, geçinmenin, yaşamının böylesine ateşten gömlek haline gelmesinin sebeplerini gittikçe daha iyi görmeye başlı-

memurlardan kesilen "silah sanayisi fonları"nı peşkeş çekmek için Amerikalı ölüm tüccarlarını Türkiye'ye davet ediyor. Amerika'nın Suriye'ye, İran'a ve diğer komşu ülkelere düzenleyecek ^{bileceğini} korsanca saldırılarda Amerikan Çevik Kuvvetlerine Türk ordusunun lojistik ve cephe geri- si destek sağlaması için halktan gizli ^{hazırlıyor.} anlaşmalar imzalıyor. Binlerce insanı öldürtacak, felce uğratacak ^{yakacak, kıvırttıracak,} yeni kimyasal silahların Türkiye'ye de yerleştirilmesine ~~evet~~ ^{türden} "evet" diyor. Eskişehir mitingi, emekçi yığınlarının Savunma ve İşbirliği Anlaşmasının yürürlükten kaldırılmasını, gizli anlaşmaların feshedilmesini ve Amerika'ya ~~kıvırttıracak~~ her türlü kölelik ilişkisine son verilmesini ^{de} /istedikleri/ yer olmalıdır.

^{yığımsal}
İzmir mitingi, ~~politik içerikli~~ bir/işçi eyleminin ülkenin

politik yaşamını 40 quval laftan daha fazla etkilediğini gösterdi. Şimdi, Eskişehir mitinginde hangi görüşten olursa olsun bütün işçiler, Evren-Özal diktatörlüğüne karşı olan bütün politik güçler ne denli ortak yanlarını öne çıkartırlarsa, ortak istemlerini ne denli hep bir ağızdan dile getirirlerse, ülkemizde demokrasi için ve barış için verilen mücadelenin temeline o denli sağlam bir taş daha yerleştirmiş olacaklardır.

"TKP'nin Sesi
Halkın Kürsüsü

23.5.1986 Cuma
Çiğdem

§ - İyi günler değerli dinleyiciler,

Bu programımıza Aydın'ın ^{ilgen} Çine'ye bağlı köylerinden birinden yazan bir dinleyicimizin mektubuyla başlamak, böylece mektuplarında ^{benzer} aynı soruları soran, ^{benzer} isteklerde bulunan tüm dinleyicilerimize de ~~ve~~ cevap vermek istiyoruz. Aydın'lı dinleyicimiz, yurdun başka yörelerinden, özellikle de köylerden yazan birçok dinleyicimiz gibi, bizden parti yayını, broşür, parti bayrağı istiyor. TKP Genel sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın resmini göndermemizi istiyor ve mektubuna yazılı cevap beklediğini bildiriyor. Tüm dinleyicilerimize bir kez daha belirtelim ki, bu tür isteklerinizi yerine getirme olanağımız yok. Çünkü bu herşeyden önce sizin güvenliğiniz için sa-

Ayrıca kınalıdır. ~~Genellikle~~ bu tür isteklerde bulunan ^{bazı} dinleyicilerimiz açık adreslerini ve isimlerini yazarak, bizim sürekli olarak yaptığımız uyarıyı, yani "mektuplarınızda kimliğinizi ele verecek bilgilere yervermeyin" uyarısını dikkate almıyorlar. Bunu bir kere daha hatırlatmak ^{istedik.} ~~istiyoruz.~~

n

Umarız, Aydın, Çine'den yazan dinleyicimiz ^{de} ~~bir~~ isteklerinin ~~yerine~~ yerine ~~getiremediğinizi~~ getiremememizi anlayışla karşılar. Ama biz, değerli dinleyicimiz, sizden yeni yeni mektuplar bekliyoruz. Mektuplarınızda çevrenizdeki köylülerin görüş ve düşüncelerine, dertlerine, isteklerine yer vermenizi, bu konudaki ^{her} ~~kendi~~ görüş ve düşüncelerinizi bize iletmenizi ^{de} ~~istiyoruz.~~ ^{istiyoruz.} "Tüm köylü sağ görüşlü" diyorsunuz. Bu sözlerinizden, köylülerle kendiniz arasında bir duvar çektiğiniz anlaşılıyor. Oysa köylülerin, eğer sorunlarının çözümü konusunda yanlış sonuçlara varmışlarsa, gerçekleri

göremiyorlarsa yapmanız gereken/onlara kızmak değil, uzun, sabırlı, kendimizi yetiştirmeyeyle birlikte götüreceğimiz bir çalışmaya giriş mektir. Ve herşeyden önemlisi, köylülerle aranızda çektiğiniz duvarı yıkmaktır. Bu zor birşey değil. Çünkü, hangi politik görüşün etkisi altında olursa olsun, tüm köylülerin sorunları ortaktır ve onların sorunlarını ^{birlikte hareket etmeleri, birlikte davranmaları ile} çözecek tek güç, ~~bizleriz, komünistlerdir.~~ Sorun/bunu onlara sabırlı, ikna edici bir çalışma ile anlatabilmekte dir.

Ş. — Aydın'dan İstanbul'a geçiyor ve Orhan Utku adlı dinleyicimizin tüm dinleyicilere ve onlar aracılığı ile tüm yurttaşlara hitaben yazdığı mektubunu okuyoruz:

① - 82 anayasasının hazırlandığı sırada sürekli TKP'nin Sesi radyosunu dinliyordum. TKP sürekli ^{hazırlanan} anayasanın ^{anti demokratik} ~~faşist~~ niteliğini sergiliyor ve halkımıza çağrılar yaparak ~~faşist~~ bu anayasanın reddedilmesi ~~gerektiğini~~ için sürekli olarak halkımızı uyarıyordu.

Ama bir tarafta faşistler, yani Kenan Evren ve yandaşları Anayasaya "Evet" ^{evet} ~~deyin~~ diye propaganda yaparken, diğer yanda anayasaya, "hayır" ^{hayır} ~~Hayır~~ deme eğilimi gösteren köylere, insanlara gözdağı verilip demek yasaklanmıştı. Referandumdan 'Evet' çıktı. Halkımız bir kere daha aldatılmıştı. Anayasaya hayır demenin yasak olduğu koşullarda halkımız aldatılmış ve işkenceye, sömürüye, faşizme

Şimdi çoğu insandan duyuyoruz. "Keşke ellerim kırılseydi da bu anayasaya evet oyu vermeseydim" ~~diyorlar~~ Onlara seslenmek istiyorum. Yurttaşlar, Türkiye komünist partisinin söylediği hiçbirşey rastlantı ~~xxx~~ ama hiçbirşey ~~xxxxxx~~ değildir. O her zaman doğruyu söyledi, söylüyor ve bundan sonra da söylemeye devam edecektir. Ve biz eğer Türkiye Komünist partisinin söylediklerine kulak vermezsek, hiçbir zaman sorunlarımıza çözüm bulamayız. TKP'nin neden savaştığını, niçin ve kimin mutluluğu için mücadele ettiğini öğrenmezsek ve onun savaşımını desteklemezsek ne işkencelerden kurtulabilir, ne de ~~xx~~

sürekli yoksullaşmamızın önüne geçebiliriz. Hatta ne de ülkemizin kendi iradesi dışında bir savaşa sürüklenmesini önleyebiliriz. Düşman hiç bu kadar ~~yakın~~ içimizde olmadı. Bugün Amerika Libya'ya saldırdı. Bu tehlike yarın hepimizi sarabilir.

TKP, anayasa oylamasından sonra, 6 Kasım seçimlerinde sürekli şu çağrıyla yaptı. "Yurttaş, 6 Kasım'da üç partiye de vur. Geçersiz oy kullan". Ama ~~halkın~~ ^{halkın} ~~halkın~~ ^{halkın} AnaP'in ~~direk~~ doğrudan diktatörlükçe kurdurulmadığını, bu nedenle diktatörlüğe vurmak için AnaP'a oy vermek ~~gerektiğini~~ ^{sandı. Ve → büyük çoğunlukla} ~~Özal'a~~ ^{Özal'a} oy verdi.

Çok geçmeden yine insanlar keşke ellerim kırılseydi da Özal'a oy vermeseydim demeye başladılar. Evet, Özal'a oy vermek büyük bir hata idi. Yurttaşlar! ~~xx~~ Biz bu hatalara daha ne kadar devam edeceğiz. ~~Ne zaman özgürlük~~ ⁿⁱ TKP bizim mutluluğumuz için, sosyalizm için savaş ^{tiğini} ne zaman arayacağız.

Yurttaşlar! ^Yıllardır bize sosyalizmi kötü birşey olarak tanıttıyorlar. ~~Oysa~~ Gerçekte ise sosyalizm kötü birşey değildir. Sor-
mak lazım, sosyalizm kötüdür diyenlere: Bedava doktora gitmek midir
kötülük? Bedava eğitim görmek midir? Herkesin ~~em~~emeginin karşılığını
alması mıdır kötülük? İşsizliğin ortadan kalkması mıdır kötülük?
Herkesin bir evi olması mıdır kötülük? Herkesin istediğini ~~ak~~ yiye-
bilmesi, kaçınına kolayca doyurabilmesi midir kötülük? İşte sosya-
list ülke halkları bu rahatlıkların hepsine sahiptirler. ^IBizde
sosyalizmi kurarsak aynı rahatlıklara en kısa sürede kavuşabiliriz.
Unutmayalım. İlle de bir örgüt üyesi olmak gerekmez. Tek tek hepimiz
birçok şey yapabiliriz. Boga geçirecek zamanımız yoktur. Radyo
yayınlarını dinleyip, ^{Benimmediğim görüşler, bu kadar ısrarla da anlatılmıyorsa,} dinletmekle yetinmemeli, çoğaltmanın, dağıt-
manın yollarını bulmalıyız. [?] Radyo yayınlarını mektuplarımızla güç-
lendirmeliyiz.

{ — İstanbul'dan Orhan Utku'nun mektubunu dinlediniz d.d. Karaman'dan yazan İrfan Deniz'in istediği ^{üzerine Ruki Su'dan} bir türkü ile programıza devam ediyoruz. ^{Bu} ~~İrfan~~ parçayı çalmadan önce İrfan ^Deniz adlı dinleyicimizden yeni mektuplar beklediğimizi belirtelim.

----- Müzik *Ruki Su* *İstanbul'dan* *32-B* *Mert Dayar, sanat*
karar.

D ~~Kak~~ - Halkın Kürsüsü'nü dinliyorsunuz d.d. ~~İskan~~ İstanbul'dan Karanfil imzası ile yazan bir dinleyicimizin mektubuyla devam ediyoruz. İstanbul'da küçük bir atölyede işçi olarak çalıştığını belirten dinleyicimiz, "çok ağır koşullarda, tüm sosyal haklarından yoksun olarak ve asgari ücretin altında" çalıştığını belirtiyor ve şöyle diyor:

{ — Ücretimin artırılmasını istedim. Daha sonra arkadaşlarımla birlikte hep beraber zam istedik. Patron bize kendi sorunlarının çok fazla olduğunu, bu nedenle de zam yapamayacağını söyledi.

Patronlar işçileri çok düşük ücretlerle, en ağır şartlarda çalıştırmakla kalmıyor, işçi çıkartarak hem daha az sayıda işçiye daha çok iş yaptırıyorlar, hem de eski, görece yüksek ücretli işçinin yerine daha düşük ücretli işçiler alıyorlar. Bu sayede kârlarına kâr katıyorlar. Ve onlara bu ortamı sağlayan, işçi sınıfının elini kolunu bağlayan ^{de} diktatörlüktür.

— Diyarbakır'dan bir mektupla sürüyor programımız. "~~Pir~~ emekçi kadın" imzasıyla yazmış dinleyicimiz...^U da hükümetin işçi düşmanı politikasına değiniyor ve bunun 1 Mayıs işçi bayramında bir kere daha kanıtlandığını belirtiyor. Şöyle yazıyor:

— Evren "1 Mayıs'ı kaldırdık" diyor. ^U kendi kendini kandırıyor. Hiçbir zaman 1 Mayıs'ı kaldırmaya gücü yetmez. Eskiden 1 Mayıs'ı yılda 1 gün kutluyorduk. Şimdi işyerinde, durakta, sokakta, misafirlikte, evde, her yerde, her zaman kutluyoruz.

Evren'in 1 Mayıs'a saldırmaması, işçilerin yanında içyüzünü ~~ayrıştırdı~~
~~ka~~ ortaya koydu. İşçiler Evren'den, Özalp'dan nefret ediyorlar. Biz
 78'şimdiye kadar böyle işçi düşmanı bir yönetim görmedik. Bunlar
 gitmeli ve bir daha da geri gelmemelidirler. Bunun ^{gerçekleşmesi için çabamak} önlemek bir insan-
 lık görevidir.

3 - Yine Diyarbakır'dan yazan Deri Çiye'de , 1 Mayıs için ⁱⁿ ~~sık~~
~~sık~~ ~~söylenen~~ ~~bir~~ ~~şiiirli~~ ~~yazı~~ ~~göndermiş~~ ~~makın~~ ~~biz~~ "herkesin kal-
 bine yerleşmiş olduğunu, bunu söküp atmaya kimsenin gücünün yetme-
 yeceğini belirtiyor ve ~~bir~~ "şimdi her bir ^{yürde} ~~kelp~~, ~~x~~ bir mayıs meydanı
 olmuş atıyor" diyor. ~~Bir~~ 1 Mayıs'la ilgili çevrede okunan şu dize-
 leri yazıyor:

- 1 Mayıs,

Kalbimdesin, soframdasın, fabrikamdasın

Dünyadasın, her yerdesin gözbebeğim ~~ın~~

Söz, seni korumaktır benim görevim

(usil)

10 - Deri Çiye, 1 Mayıs marşını çalmamızı istiyor. Ama biliyorsunuz süremiz kısılanıyor ve bugün sizlere mutlaka dinletmek istediğimiz bir bant var elimizde. ~~Batı~~ Batı Almanya'dan xxx gönderilmiş olan bu bant'ta, "TKP'nin Sesi radyosu adına" yapılan bir röportaj yer alıyor. Bir gönüllü muhabirimiz, sanırız İzmir mitingini banda kaydederek bize ulaştırmayı başaran Kemal Yandaş adlı dinleyicimizin örneğinden esinlenerek xxx Batı Almanya'da çalışan ^{İzmir Aramızla} Türklerle konuşuyor ve ^{onlara} "1 Mayıs'ın Türkiye'de kutlanması konusunda görüşleriniz nelerdir?" sorusunu yöneltti. ^{Bunun ardından 1 Mayıs marşından bir bölüm} Dinleyelim: ^{Veteran Deri Çiye'nin isteğini yerine getireceği}

----- Bant'tan (2-2,5 dakika) Ardından 1 dakika 1 Mayıs marşı.

§ - İstanbul'dan yazan Fevzi Kuru'nun ^{bir} mektubuyla sürdürüyoruz Halkın Kürsüsü'nü. Dinleyicimiz ~~birxxxx~~ assubay emeklisi ~~bir~~ ile yaptığı konuşmayı aktarıyor ve assubay'ın daha önce askeri haber almada çalıştığını, bu nedenle ilginç bilgiler verdiğini söylüyor. Şöyle yazıyor:

h - Sözü işkenceye , işkencecilere getirdim ve işkencecilerin ABD'de eğitilip eğitilmediğini sordum. İşkencecileri eğitecek olanlar ABD'de yetiştiriliyor, sonra Türkiye'de işkenceci yetiştiriyorlar" dedi. Sonra devam etti: "İşkence yöntemlerini dünyada bir incele, görürsün. Birbirlerine o kadar çok benzer ki, bu bir rastlantı mı? Bir ay önce bir başka diktatörlükte uygulanmış bir işkence yöntemi, bir ay sonra Türkiye'de hemen uygulamaya girer. Yani/anlayacağın, bu sorunların ~~çokunu~~ öyle ufak-tefek değişikliklerle değil, ancak köklü değişikliklerle çözülebilir.

§ - Mektupta sözü edilen assubayın da söylediği gibi, işkence nin merkezi ordunun içine, en yüksek kademelere, ^{üste} CIA'ye dayanıyor. Ordu içinde, doğrudan Amerika'nın girişimiyle kurulan kontr-gerilla örgütü bir işkence merkezi olarak çalışıyor. İşkence ordu üst

yönetimi eliyle, sıkıyönetim komutanlarının^a bağlı özel komisyonlarca sürdürülüyor. İşkenceci polis Sedat Caner'in itirafları, işkencelerde Mit temsilcisinin, sıkıyönetim görevlilerinin, emniyet şube müdürlerinin de yer aldığını açıkça ortaya koydu. Yine 1979 yılında İstanbul sıkıyönetim komutanı iken Necdet Üruğ tarafından hazırlanan bir rapor, gazete~~lerde~~^{de} ~~ünvan~~ tarafından yayımlandı ve bu raporda Üruğ açıkça "suçluyu konuşturmak için kullanılan yöntemler çok iptidai usullere bağlı kalıyor" demek ve "komutanlığın emrinde özel soruşturma timleri teşkil edilmelidir" diyerek 12 Eylül'den beri sürdürülen insanlık dışı işkencelerinⁱⁿ ardında kimlerin olduğunu ortaysakıymaktadır.

İstanbul'dan Ufuk Can imzasıyla yazan bir başka dinleyicimiz, tanık olduğu bir olayı anlatıyor ve "bu olay ile diktatörlüğün insanlık düşmanı yüzünü bir kez daha gördüm" diyor. *Söyle yazıyor;*

N - Çapa Nöroloji kliniğine bir yakınımı ziyaret etmeye gittim. Onun yattığı katta bir jandarma eriyle karşılaştım. Daha sonra serviste bir siyasi tutuklunun yattığını, adamın felçli olduğunu ve koğuştta zincirle bağlı olarak tutulduğunu öğrendim. Ben jandarmaların ayrıldığı bir anda içeriye girmeyi ve tutukluyla konuşmayı başardım. Tutuklu gerçekten de ayakından zincirle bağlı olarak yatıyordu. Kısaca konuştuk. Çanakkale Cezaevinde yattığını, bacaklarının ~~15~~ 1,5 yıl önce cezaevinde yapılan işkenceler sonucu tutmaya başladığını söyledi. İşte faşist diktatörlük böyle, bir sakat insana zincir vuracak kadar yurtseverlerden korkuyor. Ama sonradan öğrendiğim bir olay beni sevindirdi. Bir sabah hastaları dolaşan profesör doktor, zincirle bağlı hastayı görünce büyük tepki gösteriyor. Zincirin çözülmesini istiyor. Zincir çözülüyor, ama, hastane-
 de kalanlar, zülme boyun eğmeyen insanların her zaman olduğunu ve

ve olacağını görmenin verdiği yeni bir güç kazanıyorlar.

{ - Ufuk Can'In mektubu programımızın son mektubuydu d.d.

Haftanın ikinci halkın kürsüsü programında tekrar birarada olmak dileğiyle hepinize hoşçakalın diyoruz.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI